

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DDP-5.054.6.2026

Warszawa, 25 marca 2026

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie poselskie nr 3249, Pana Patryka Wichra, Posła na Sejm RP, z dnia 27 lutego 2026 r., przedstawiam poniższe informacje.

Zgodnie z art. 19 ust. 5 *ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych* (Dz. U. z 2025 r. poz. 889) w granicach miast na prawach powiatu zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych oraz dróg, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 2a ww. ustawy, jest prezydent miasta. Zgodnie z art. 20 *ustawy o drogach publicznych* do zadań zarządcy drogi należy m.in. nabywanie nieruchomości pod pasy drogowe dróg publicznych, pełnienie roli inwestora, utrzymanie drogi.

W myśl art. 3 ust. 3 *ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu drogowego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 688) w granicach miast na prawach powiatu zadania w zakresie finansowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami publicznymi, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, finansowane są z budżetów tych miast.

Aktualnie procedurę nabywania nieruchomości pod drogi publiczne oraz wypłaty z tego tytułu odszkodowań reguluje *ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 311), zwana dalej „specustawą drogową”. Zgodnie ze *specustawą drogową* nabycie własności nieruchomości przeznaczonych na realizację inwestycji drogowych następuje z mocy prawa – z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, dalej „decyzja ZRID”, stała się ostateczna. Decyzje ZRID, na wniosek właściwego zarządcy drogi, w odniesieniu do dróg krajowych i wojewódzkich wydaje wojewoda, a w odniesieniu do dróg powiatowych i gminnych starosta. Nabycie nieruchomości zajętych pod drogę może nastąpić na podstawie decyzji ZRID np. w sytuacji rozbudowy drogi publicznej. Decyzja ZRID stanowi podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej i w katastrze nieruchomości.

Kolejnym aktem prawnym umożliwiającym nabycie przez gminę nieruchomości pod drogi publiczne jest *ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących regulacji stanu prawnego niektórych dróg ogólnodostępnych* (Dz. U. poz. 1722). Zgodnie z art. 3 ust. 1 ww. ustawy „*Nieruchomości gruntowe pozostające w dniu wejścia w życie ustawy od co najmniej 20 lat we władaniu gminy, użytkowane jako drogi ogólnodostępne, niezaliczone do kategorii dróg publicznych, mogą zostać nabyte na własność gminy*”. Nabycie nieruchomości następuje na podstawie wydanej przez starostę decyzji o nabyciu nieruchomości. Natomiast droga ogólnodostępna zostaje z mocy prawa zaliczona do kategorii dróg gminnych z dniem, w którym decyzja o nabyciu nieruchomości stała się ostateczna.

Natomiast regulacja stanów powstałych w przeszłości możliwa jest na podstawie art. 73 *ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną* (Dz. U. Nr 133 poz. 872, ze zm.), zwanej dalej „przepisami wprowadzającymi”. Zgodnie z art. 73 ust. 1 *przepisów wprowadzających* „*Nieruchomości pozostające w dniu 31 grudnia 1998 r. we władaniu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, nie stanowiące ich własności, a zajęte pod drogi publiczne, z dniem 1 stycznia 1999 r. stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa lub właściwych jednostek samorządu terytorialnego za odszkodowaniem*”. Z powyższego przepisu wynika, że nabycie własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego w trybie art. 73 *przepisów wprowadzających* wymaga łącznego spełnienia przesłanek: 1) nieprzysługiwania prawa własności nieruchomości Skarbowi Państwa lub jednostkom samorządu terytorialnego, 2) zajęcia nieruchomości pod drogę publiczną oraz 3) pozostawiania nieruchomości we władaniu Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego.

Reasumując, w obecnym stanie prawnym istnieją przepisy umożliwiające regulacje stanu prawnego nieruchomości zajętych pod drogi publiczne. Ministerstwo Infrastruktury nie prowadzi aktualnie prac legislacyjnych dotyczących zmiany ww. przepisów. Wszelkie zmiany w tym przedmiocie wymagałyby pogłębionej analizy, w tym również Ministra

Finansów i Gospodarki będącego organem odwoławczym, orzekającym na podstawie przepisów wprowadzających oraz *specustawy drogowej*. Natomiast ze względu na już długi okres obowiązywania zarówno przepisów *specustawy drogowej* jak i *przepisów wprowadzających* są one dobrze znane zarządcom dróg.

Powyższe przepisy dotyczą regulacji stanu prawnego nieruchomości, które są lub mają zostać zajęte pod drogi publicznej. W sytuacji nabywania nieruchomości pod drogi wewnętrzne będą miały zastosowanie przepisy ogólne dotyczące nabywania nieruchomości.

Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 6 ustawy o drogach publicznych, minister właściwy do spraw transportu sprawuje nadzór jedynie nad Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad, który jest zarządcą dróg krajowych. Minister nie nadzoruje pozostałych zarządców dróg i nie ma możliwości formalnych ingerowania w sprawy pozostające w kompetencji jednostek samorządu terytorialnego.

Mimo, że realizacja zadań na drogach samorządowych leży po stronie zarządców dróg samorządowych, to Minister Infrastruktury ma świadomość, że kluczowym znaczeniem dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego wspólnot samorządowych jest rozwój bezpiecznej, spójnej, funkcjonalnej oraz efektywnej infrastruktury drogowej.

W gestii Ministra Infrastruktury na wsparcie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego znajduje się Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, który powołany został ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg (Dz.U. z 2025 r. poz. 94).

W ramach RFRD wsparcie można uzyskać dla inwestycji na drogach gminnych i powiatowych, przyznawane jest na podstawie wniosków o dofinansowanie, składanych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach naborów przeprowadzanych na terenie każdego województwa. Za przeprowadzenie naboru oraz późniejszą ocenę wniosków o dofinansowanie odpowiadają wojewodowie.

Zadania dotyczące dróg gminnych i powiatowych na terenie miast na prawach powiatu (w tym: zadania będącego przedmiotem niniejszego wniosku) mogłyby otrzymać dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w przypadku złożenia stosownego wniosku w naborze przeprowadzanym przez Wojewodę Małopolskiego oraz spełnieniu kryteriów tego naboru. Informacje o najbliższym naborze wniosków na dofinansowanie zadań w 2027 r. dostępne będą na stronie internetowej Urzędu Wojewódzkiego. Najbliższy nabór wniosków o dofinansowanie planowany jest pod koniec lipca tego roku i będzie dotyczył dofinansowania zadań w 2027 r.

Jednocześnie należy zauważyć, że dofinansowanie zadań powiatowych i gminnych z RFRD nie jest jedynym mechanizmem wsparcia miast na prawach powiatu. Jednostki te mogą skorzystać ze wsparcia finansowego środkami rezerwy subwencji, tworzonej w budżecie

państwa na mocy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 z późn. zm.).

Należy podkreślić, że nabór wniosków o dofinansowanie zadań drogowych ze środków subwencji w roku 2026, został ogłoszony z terminem składania dokumentów do dnia 10 kwietnia 2026 r. Informacje o naborze przekazano do samorządów, znajdują się również na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Stanisław Bukowiec

Sekretarz Stanu